

# KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 44 (2)

IZDAN 1. JUNA 1925.

## PATENTNI SPIS BROJ 2908.

Tvrđka „Universelle“ Cigarettenmaschinen-Fabrik J. C. Müller & Co., Dresden.

Način smeštanja osovine za nož kod cigaretnih strojeva, koji prave užeta od duhana.

Prijava od 11. novembra 1921.

Važi od 15. maja 1924.

Nož, koji od sprave za pravlanje užeta načinjeno cigaretno uže dijeli u pojedine gotove cigarete, mora se, kako je poznato za vremena rezanja pomicati brzinom užeta u smjeru užeta, ako se hoće dobiti ravan prerez. Zato se je osovinica, koja nosi nož, smiještalala na saonicama, koja su se pomicala amo tamo, a koja su uz to još tako udešena, da se osovinica noža poznatim načinom nagiba, što je potrebno za to, da se nož pomiče poprijeko prema užetu za cigarete, pa da ga presiječe.

Budući da se sa saonicama, koja pomiču aparat za rezanje, skupa pokreće prilično velika masa, pa se mora kod svakog okretuća pomicanja nanovo pospiješiti, to se samo po sebi nadaje, da brzina usljed toga, što se imadu skupa pomicati mase, može da bude samo ograničena. Prema brzini pako, s kojom se saonice s nožem dadu pomicati prema smijeru užeta, ravna se i sama brzina užeta. Ova se brzina kod sada rabljenih strojeva, na kojima se dnevno proizvadjja 100.000 i više cigareta, već vrlo znatna, dade se još povišiti. Povišenje uvjetuje da se nož za odrezivanje brže pomiče amo i natrag. To se pako dade samo postići, ako se znatno umanje mase koje se pokreću skupa s nožem.

Kod nazočnog se naredjaja osovinica s nožem pomiče sama amo tamo, dočim dijelovi, koji prouzrokuju okretanje osovine s nožem njeno nagibanje, što je mirno, t. j. ne pomiču se skupa. Usljed toga se umanjaju mase, koje se pomiču amo tamo, tako da se osovinica s nožem može mnogo brže pokretati nego

do sada, pa po tom i uže iz cigaretnog stroja teče brže, tako da se proizvodnja cigareta u u jednom radnom danu znatno povisuje.

Pri tom je smještenje osovine s nožem vrlo važno, što je odmah jasno, kad predstavimo, da se osovinica s nožem besprekidno pomiče s velikom brzinom amo tamo. Kod novog naredjaja umetnuta je osovinica za nož u drugu šuplju osovinu. Šuplja osovinica prenaša okretajno gibanje na osovinu s nožem. Ali šuplja osovinica što se tiče uzdužnog pomicanja, stoji čvrsto. Zato je osovinica s nožem smještena u njoj uzdužno pomično. Spoj između šuplje osovine i osovine s nožem zbiva se po zapornicama, koje su umetnute u poprijekna izbušenja šuplje osovine, a prislanjaju se uz uzdužna zatupljivanja osovine s nožem. Tako se osigurava skupno okretanje osovine s nožem i podjedno omogućuje lagano uzdužno pomicanje.

Načrt novog modela prikazan je na fig. 1, 2 i 3, pri čem je fig. 1 okomiti uzdužni presjek, fig. 2 okomiti poprečni prerez, a fig. 3 vodoravni uzdužni presjek.

Osovinica za nož *a*, koja je na jednom svom kraju nosi poznati protuležaj *b*, na koji dolazi nož, umetnuta je u šuplju osovinu *c*, providjenu s tuljevkom *d*. Ova se šuplja osovinica obrće po kajšu, koji je umetnut na njen srednji deo *c*<sup>1</sup> (nije označen) a čija je glavina učvršćena s klinom *e*. Djelovi *c*<sup>2</sup> šuplje osovine drže se u ležajima koji nijesu načrtani.

Osovinica za nož providjena je s dva utupljivanja *f*, koja leže diametralno nasuprot. U

šupljoj osovini načinjena su dva paralelna ureza, u koja su umetnute plosnate zapornice *g* (fig. 2). Ove se zapornice sa svojim unutarnjim pločama prislanjaju uz utupljivanja *f*. Prema tomu ponese zapornice *g* osovinu za nož sa sobom u koliko dolazi u obzir okretanje šuplje osovine *c*. Utupljivanja *f* osovine za nož dopuštaju u skupnom djelovanju sa zapornicama *g* uzdužno pomicanje osovine za nož, čije protegnuće zavisi o duljini utupljivanja.

Kod izvedbe, prikazane na fig. 4 i 5 u okomitom uzdužnom i u okomitom poprečnom prerezu, sastoje se zapornice od malenih valjaka *k*, koji su umetnuti u radialne izreske i šuplje osovine *c*. Valjci nataknuti su na osovine *k*, a ove leže u poprečnim izbušenjima šuplje osovine. Valjci se dotiču kako je vidljivo, utupljivanja *f* osovine za nož *a*, tako da se kod uzdužnog pomicanja osovine za nož okreću. Tako se trenje, koje nastaje kod uzdužnog pomicanja osovine za nož, još umanjuje.

Valja još upozoriti na to, da je po sebi poznato, da se osovina za nož u ležaju, koji se ne da uzdužno pomicati, pomiče amo tamo pri čem su ali samo saone bile smještene rastavljeno od osovine za nož, dokle je veli-

čina pomicanih masa ostala jednaka kao i prije.

#### PATENTNI ZAHTEJEVI:

1.) Način za nameštanje osovine za nož kod cigaretnih strojeva, koji prave užeta od duhana, naznačen time, da je osovina za nož (a) umetnuta u šuplju osovinu (c), a zapornicama, koje su uložene u poprečna izbušenja šuplje osovine i koja se prislanjaju uz utupljenja (f) osovine za nož, spriječena, da se pogledom na šuplju osovinu okreće, dočim se osovina za nož može pomicati uzdužno koliko to dopušta duljina njenih utupljivanja, a uslijed klizanja zapornica na tim utupljivanjima.

2.) Način prema zahtjevu 1, naznačen time, da se zapornice sastoje od plosnatih prijevornica (g), koje su smještene u paralelnim poprečnim urezima šuplje osovine (c), a svojim se unutarnjim ploham prislanjaju uz utupljenja (f) osovine za nož.

3.) Način prema zahtjevu 1, naznačen time, da se zapornice sastoje od malenih valjaka (h), smještenih u radialnim izrescima (i) šuplje osovine (c), a njihove osovine (k) leže u poprečnim izbušenjima šuplje osovine, oni se pako odvaljaju na uzdužnim utupljivanjima (f) osovine za nož (a).



